

Przemysław Wylegała
Przemysłowa 3/2, 64-700 Czarnków
tel. 661 250 157, e-mail: przemo@salamandra.org.p

Czarnków, 28 września 2017 r.

Szkoła Podstawowa nr 20
im. Stefana Batorego, os.
Rzeczypospolitej 44,
61-395 Poznań

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA

DOTYCZĄCA ZASIEDLENIA PRZEZ PTAKI BUDYNKÓW SZKOŁY
PODSTAWOWEJ IM. STEFANA BATOREGO NR 20 W POZNANIU
PRZEZNACZONYCH DO TERMOMODERNIZACJI

W Polsce kilkanaście gatunków ptaków regularnie gniazda zakłada na budynkach i konstrukcjach zbudowanych przez człowieka. Dla kilku gatunków (jerzyk *Apus apus*, wróbel *Passer domesticus*, mazurek *P. montanus*, oknówka *Delichon urbicum*, dymówka *Hirundo rustica*, kawka *Corvus monedula*, pustułka *Falco tinnunculus*) budynki stanowią podstawowe miejsce gniazdowania. Umożliwienie im lokalizowania gniazd w tego typu miejscach ma więc kluczowe znaczenie dla zachowania ich populacji w Polsce. Z tego powodu ewentualne zniszczenie siedlisk tych ptaków podczas prac termomodernizacyjnych powinno wiązać się z wykonaniem działań kompensujących (Wylegała P., Jaros R., Dzięciołowski R., Szkudlarek R., Paszkiewicz R. 2009. *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*. Wyda. PTOP „Salamandra”, http://www.salamandra.org.pl/DO_POBRANIA/PRAWO/folder_bloki.pdf).

Metodyka

Ekspertyzę wykonano na podstawie kontroli przeprowadzonej w dniach 13.05.2016, 14.06.2016 oraz 27.09.2017. Kontrole obejmowały lustrację budynków, w celu stwierdzenia czynnych gniazd ptaków. Podczas kontroli używano lornetki (x10),

dokonywano także dokumentacji fotograficznej miejsc potencjalnego oraz faktycznego gniazdowania ptaków.

Zwracano uwagę na obecność samych ptaków oraz na ślady ich obecności wskazujące na obecność zajętego gniazda (obielenie kałem ściany w pobliżu szczelin, ślady wytarcia ściany przez pióra ptaków poniżej wejścia do gniazda, materiał gniazdowy wystający ze szczelin).

Wyniki

Oceniany budynek potencjalnie mógłby stanowić miejsce gniazdowania wróbli, oraz ewentualnie sikor *Parus sp.*, jerzyków, kawki i szpaków. Podczas kontroli w roku 2016 stwierdzono 5 czynnych gniazd wróbli *Passer domesticus* oraz 1 gniazdo jerzyka *Apus apus*. Nie stwierdzono gniazdowania innych gatunków. Wejścia do gniazd znajdowały się w niezabezpieczonych otworach wentylacyjnych prowadzących do stropodachu oraz w szczelinach pod parapetami. Liczba potencjalnych miejsc mogących stanowić miejsca gniazdowania ptaków była jednak większa. Otworów wentylacyjnych przy których stwierdzono ślady wytarcia ściany przez pióra ptaków (co wskazuje na regularne ich odwiedzanie) policzono co najmniej 8. Podczas kontroli w roku 2017 stwierdzono taką samą liczbę miejsc wskazujących na obecność gniazd.

Zalecenia

Należy zastosować następujące rozwiązania (zgodne z Ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie):

- 1) Prace termomodernizacyjne w pobliżu zajętych gniazd (w odległości do 2 m od gniazda) powinny być prowadzone poza sezonem lęgowym tak by nie doprowadzić do uśmiercania ptaków w gniazdach. Jeśli prace modernizacyjne muszą rozpocząć się wcześniej, należy w okresie jesienno-zimowym, przed sezonem lęgowym, w którym będą prowadzone prace dociepleniowe, zabezpieczyć wszelkie szczeliny tak by uniemożliwić ptakom gniazdowanie, lub prowadzić prace pod nadzorem ornitologa.

2) Należy wystąpić o zgodę na niszczenie siedlisk ptaków do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu. Należy także przedstawić RDOŚ zaplanowane działania kompensujące (przedstawione w punkcie 3).

3) Należy zamontować na ścianach budynku co najmniej 7 skrzynek lęgowych dla wróbli oraz 2 skrzynki lęgowe dla jerzyków. Rozwiązaniem alternatywnym (i jednocześnie preferowanym) jest pozostawienie nie zamkniętych otworów wentylacyjnych, co umożliwi ptakom gniazdowanie w kolejnych sezonach lęgowych.

Skrzynki lęgowe powinny być wykonane i zamontowane zgodnie z konstrukcją i zasadą wieszania opisaną w poradniku przygotowanym przez PTOP „Salamandra” dostępnym na stronie:

http://www.salamandra.org.pl/DO_POBRANIA/PRAWO/folder_bloki.pdf.

Przemysław Wylegała

